

Monimuotoisuuden turvaaminen nuoren metsän hoidossa ja pienpuun korjuussa

Taloustmetsien luonnonhoidolla turvataan metsäluonnon monimuotoisuutta metsänhoidon yhteydessä. Monimuotoinen metsä on tuottava ja vahvempi kestämaan metsätuhoja. Luonnonhoidon keinovalikoimaa voidaan hyödyntää kaikissa metsänhoidon toimenpiteissä ja metsän eri kehitysvaiheissa. Pienetkin teot ovat tärkeitä.

Nuoren metsän hoidossa ja pienpuun korjuussa monimuotoisuutta voidaan säilyttää:

- jättämällä eläviä säästöpuita
- säästämällä lahoppuita
- tekemällä tekopökelöitä
- kasvattamalla sekametsiä
- säästämällä monimuotoisuudelle tärkeät puulajit
- jättämällä suojatiheikköjä.

Metsänkäsittelyssä on huomioitava erityisesti:

- arvokkaat elinympäristöt ja luontokohteet
- vesistöjen suojavyöhykkeet
- soiden reunojen vaihettumisvyöhykkeet
- peltojen reunavyöhykkeet
- erityiset lajiesiintymät.

Kasvata sekametsiä

Sekametsässä pääpuulajia on alle 75 prosenttia koko puuston runkoluvusta. Kasvatettava puusto voi olla vaihtelevan kokoista. Sekapuustoisuus lisää ennen kaikkea metsän monimuotoisuutta ja maisemallista arvoa sekä vähentää tuhoriskejä. Myös riista hyötyy sekametsistä. Kaikissa metsänhoitotoimenpiteissä tulisi huomioida ja säilyttää alkuperäinen puulajimäärä.

- Säilytä aina lehtipuustoa mahdollisuuksien mukaan havupuuvaltaisissa metsiköissä.
- Jos mahdollista, jätä kuusikoihin myös mäntyjä ja männiköihin vastaavasti kuusia.

Olemassa olevat lahoppuit tulee säästää, koska ne ovat elinympäristö suurelle joukolla metsän lajeja. Lahoppulajisto myös vapauttaa ravinteita kasvavan metsän käyttöön. Monet tuhohyönteisten luontaiset viholliset sekä pölyttäjät tarvitsevat lahoppuita.
Kuva: Lauri Saaristo / Tapio.

Turvaa säästö- ja lahoppuit

- Älä poista edellisissä hakkuissa jätettyjä säästöpuita tai puuryhmiä. Säästöpuut tuottavat aikanaan monimuotoisuuden kannalta tärkeää lahoppuita.
- Jätä hakkaamatta etenkin monimuotoisuudelle arvokkaat lehtipuut kuten raidat, haavat, pihlajat, lepät.
- Jätä kaadettujen lehtipuiden runkoja sekä oksia ja latvuksia mahdollisuuksien mukaan metsään metsälajien ravinnoksi ja lahoppuita.
- Jätä yli 10 cm paksut lahoppuit metsään ja varo rikkomasta korjuussa erityisesti järeitä maalahoppuita.
- Jos kohteella ei ole lahoppuita, tee lehtipuista muutama tekopötkelö. Sellaisiksi soveltuvat esimerkiksi lengot ja monihaaraiset puut, joita on teknisesti hankala korjata.

Säästä suoja- tiheikköjä

Suoja- tiheiköt ovat metsänkäsittelyssä säästettäviä hoitamattomia tiheikköjä, joiden koko voi vaihdella muutaman puun ryhmästä laajempaan puustoryhmään. Tiheiköt tarjoavat suojaa ja ravintoa linnuille ja nisäkkäille. Niihin jätetään vaihtelevan kokoista ja monilajista puustoa. Puulajiston monipuolisuus lisää tiheikön arvoa myös monimuotoisuuden näkökulmasta.

- Jätä muutamia alikasvoskuusten ja muun puuston muodostamia tiheikköjä suoja- paikoiksi metsäkanalinnuille ja muulle riistalle. Kuusi on tiheikön tärkein puulaji, koska se tarjoaa parhaiten suojaa.
- Sopivia paikkoja tiheiköille ovat muun muassa kosteat painanteet, kalliokumpareet ja vaihettumisvyöhykkeet. Vaihettumisvyöhyke voi olla kangasmaan ja suon tai metsän ja pellon välissä.

Lisätietoja talousmetsien luonnonhoidosta: metsakeskus.fi/fi/hankkeet/monimetsa ja metsakeskus.fi/luonnonhoitotoimenpiteiden-muistilista